

***KEUZE VAN PRIORITAIRE DOELGROEPEN BINNEN
DE SECTOREN LANDBOUW EN INDUSTRIE***

*ONTWIKKELEN VAN EEN REPRODUCEERBARE METHODOLOGIE
RESULTATEN VAN TOEPASSEN VAN DE METHODOLOGIE*

*STUDIE UITGEVOERD DOOR RESOURCE ANALYSIS,
JANUARI – NOVEMBER 2007*

3-STAPS METHODE OM TE KOMEN TOT PRIORITERING SUBSECTOREN

- **Opdrachtomschrijving:**
  - Doelomschrijving
  - Uitgangspunten
- **Ontwikkelen van de methodologie:**
  - Voorgestelde methode: één staps-MCA
  - Uiteindelijke methode: 3 opeenvolgende stappen
- **Toepassen van de methodologie:**
  - Uitsluiting van een aantal subsectoren binnen sector industrie
  - Bepaling van opportuniteiten voor doelgroepenbeleid (industrie & landbouw)
  - Voorstel voor selectie van een aantal prioritaire subsectoren
- **Besluiten en evaluatie methodologie & resultaten**

24/01/2008

PRIORITAIRE
DOELGROEPEN

DOEL VAN DE OPDRACHT: PRIORITAIRE DEELSECTOREN KUNNEN AANDUIDEN

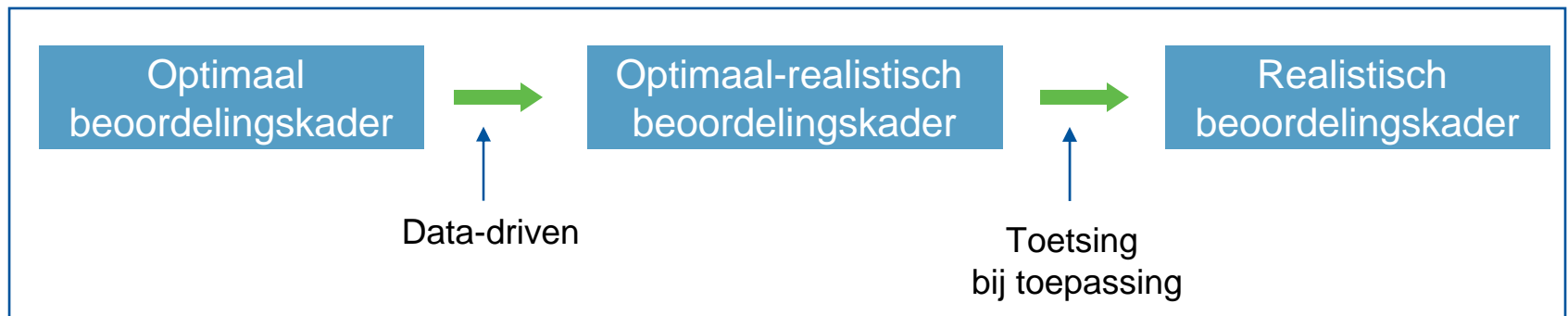
- “Ontwikkel reproduceerbare methode om prioritaire subsectoren binnen industrie en landbouw aan te duiden”
- **Prioritair?**
Subsectoren voor de welke het verantwoord en wenselijk is een meer intensief geïntegreerde benadering uit te werken vanuit het milieu- en natuurbeleid
- **Antwoord zoeken op vragen:**
  - Welke subsectoren hebben meerdere knelpunten m.b.t. het bereiken van de voor hen opgestelde taakstellingen voor reduceren milieu-impact?
  - Bij welke subsectoren kan het reguliere beleid deze knelpunten niet oplossen?
  - Bij welke sectoren is er draagkracht voor maatregelen om milieudruk te verkleinen?

24/01/2008

PRIORITAIRE
DOELGROEPEN

UITGANGSPUNTEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE METHODOLOGIE

- **Draagvlak noodzakelijk**
  - Ambtelijke en sectorale werkgroepen
  - Input bij opstellen methodologie en toepassing
- **Methodologie moet reproduceerbaar zijn**
  - Doorzichtige werkmethode
  - Realistische criteria

24/01/2008

PRIORITAIRE
DOELGROEPEN

SITUERING: DE SECTOREN INDUSTRIE EN LANDBOUW

- **De sector industrie:**
  - 26 subsectoren
  - beschreven a.h.v. NACE-codes
  - overeenkomst met input-output model
- **De sector landbouw:**
  - 7 subsectoren
(akkerbouw, glastuinbouw,
vollegrondstuinbouw, varkens, pluimvee,
rundvee & ander vee)
- **Voor beide sectoren wordt apart methode
uitgewerkt en toegepast**

VOORGESTELDE MANIER OM TOT METHODOLOGIE TE KOMEN

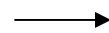
Identificatie van belangrijke aspecten bij de aanduiding van prioritaire doelgroepen

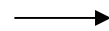
Operationaliseren van de aspecten (vastleggen indicatoren)

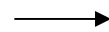
Identificatie van het belang van elk van de aspecten in de evaluatie

Input van ambtelijke en sectorale werkgroepen
- *“Waarom zou een subsector prioritair zijn”?*

Van ideale tot realistische indicator,
“meetbaar” maken van de aspecten (liefst cijfermatig)

Gewichten toekennen aan elk van de aspecten
- *“Niet alle aspecten dragen even veel bij tot prioriteitenstelling”*

INPUT VAN AMBTELIJKE EN SECTORALE WERKGROEPEN OP ÉÉN LIJN

- **Ambtelijke werkgroep**
  - Milieucriteria: zowel input als output
  - Criteria vanuit de sectoren: haalbaarheid, win-win
  - Criteria vanuit het beleid: optimalisatie van het beleid (beleidsvoorbereiding en –uitvoering)
- **Sectorale werkgroepen**

Industrie

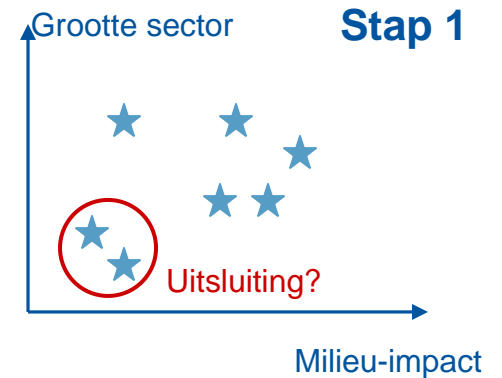
- Haalbaarheid en gedragenheid
- Kennisuitwisseling
- Inspelen op beleid
- Concrete resultaten / milieu-impact verminderen

Landbouw

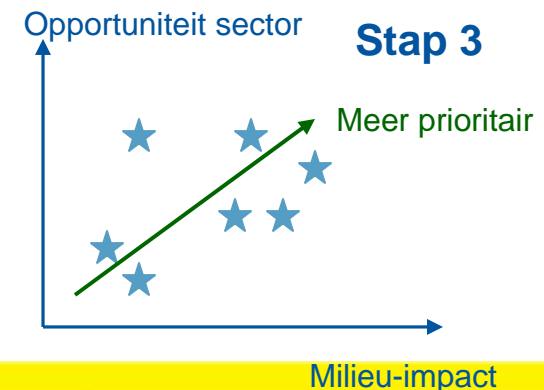
- Afstemming regelgeving
- Grootte van de sector / milieu-impact van de sector
- Haalbaarheid: efficiëntie, kosten, economische draagkracht

METHODOLOGIE IN 3 STAPPEN BLIJKT DUIDELIJKER EN EFFICIËNTER

- Bepaling van de grootte van de sector
- Bepaling van de milieu-impact van de sector
- Bepaling van haalbaarheid en wenselijkheid van doelgroepenbeleid voor elke sector (= opportuniteit)
- Uitzetten 'opportuniteit' t.o.v. milieu-impact

- Stap 2**

24/01/2008

PRIORITAIRE
DOELGROEPEN

UITSLUITING SUBSECTOREN OP BASIS VAN GROOTTE VAN SECTOR EN MILIEU-IMPACT

- **Kleine subsectoren:**
  - Aantal bedrijven
(Bron: aantal in sociale zekerheid opgenomen inrichtingen)
- **Subsectoren met kleine milieu-impact:**
  - Inputcriteria:
Verbruik van fossiele energie, grondstoffen,
water en ruimte
  - Outputcriteria:
Emissies, impact op biodiversiteit, afvalproductie,
bodemdegradatie en hinder (geluid, geur en licht)

24/01/2008

**PRIORITAIRE
DOELGROEPEN**

BEPALING MILIEU-IMPACT: AGGREGATIE VAN DIVERSE IMPACTS

- **Aggregatie door middel van Multi-Criteria Analyse (MCA)**
- **Niet elke milieu-impactcategorie weegt even zwaar door**

Voorbeeld

	Industrie	landbouw
Energie	38,5 %	2,7 %
Eutrofiëring	9,1 %	67,2 %

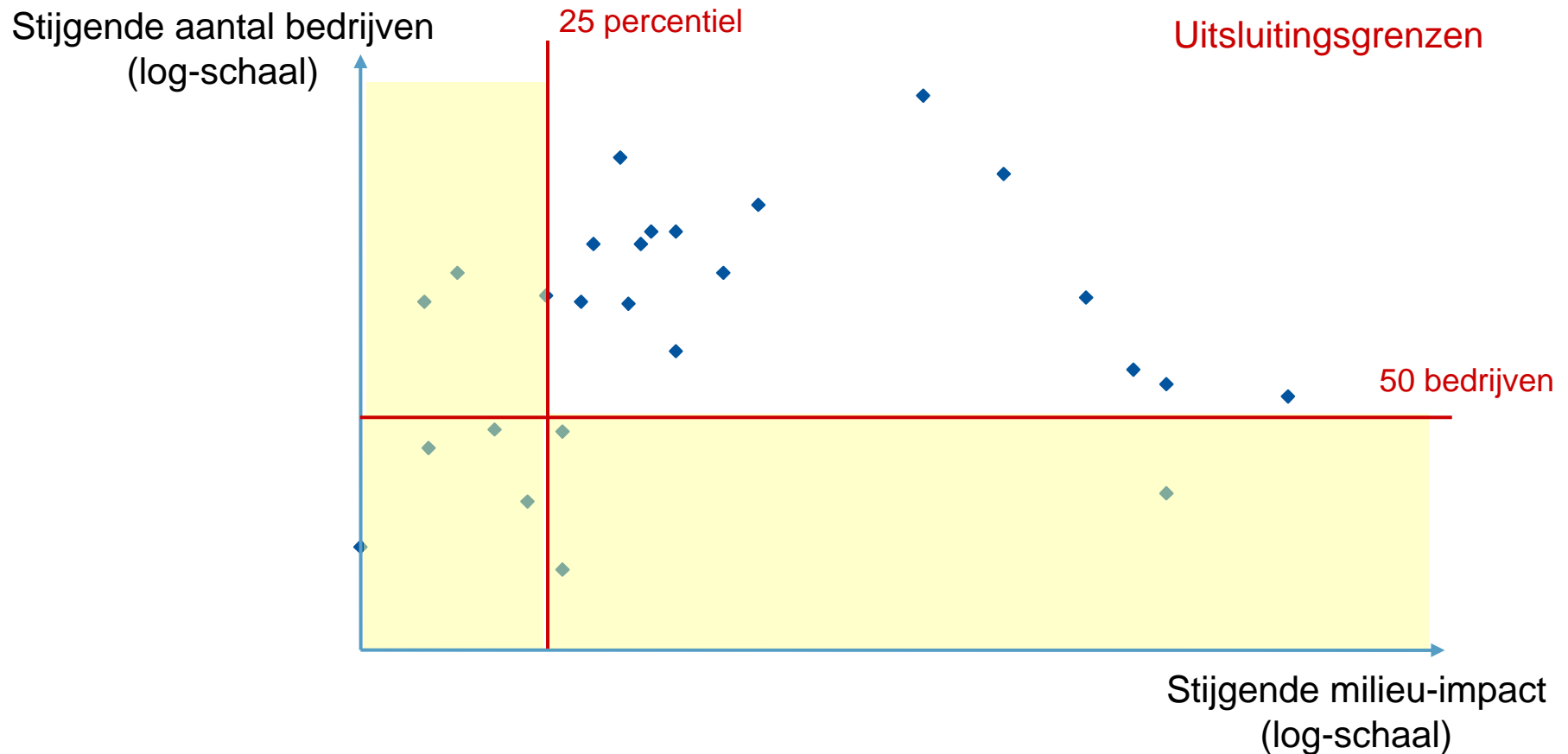
- Gewichtenbepaling op basis van 'bijdrage van de sector (industrie of landbouw) tot de totale milieu-impact in Vlaanderen'
- Dit wil zeggen: verschillende gewichten voor industrie als voor landbouw
- **Invullen scores aan de hand van gegevens milieu-administraties aangevuld met eigen inschattingen**
- **Gevoeligheidsanalyse is toets voor robuustheid van het resultaat**

24/01/2008

PRIORITAIRE
DOELGROEPEN

UITSLUITING VOOR SECTOR INDUSTRIE: UITSLUITINGSGRENZEN VASTGELEGD

24/01/2008

PRIORITAIRE
DOELGROEPEN

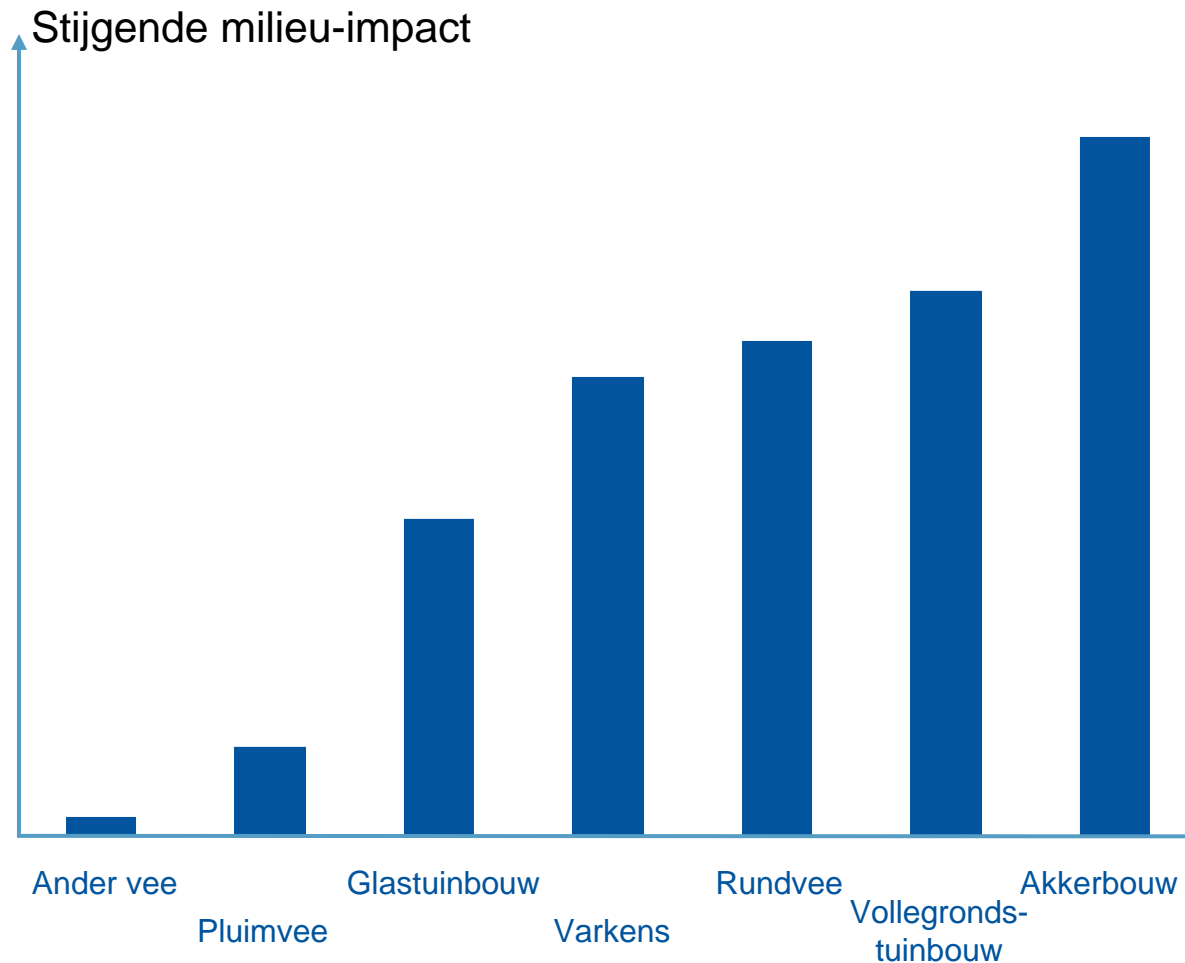
9 SUBSECTOREN UIT DE SECTOR INDUSTRIE WORDEN UITGESLOTEN

- **9 subsectoren worden uitgesloten:**
  - Te weinig bedrijven en te kleine impact:
Winning delfstoffen, winning water, vervaardiging synthetische en kunstmatige vezels, crematoria
  - Te weinig bedrijven:
Raffinaderijen, vervaardiging biociden enz., vervaardiging farmaceutische producten enz.,
  - Te kleine (totale) milieu-impact:
Industriële reiniging, wasserijen
- **De overige 17 subsectoren worden meegenomen in stap 2**

24/01/2008

PRIORITAIRE
DOELGROEPEN

SECTOR LANDBOUW: GEEN UITSLUITING, WEL BEPALING MILIEU-IMPACT

OPPORTUNITEITSBEPALING: ZOWEL WENSELIJKHEID ALS HAALBAARHEID

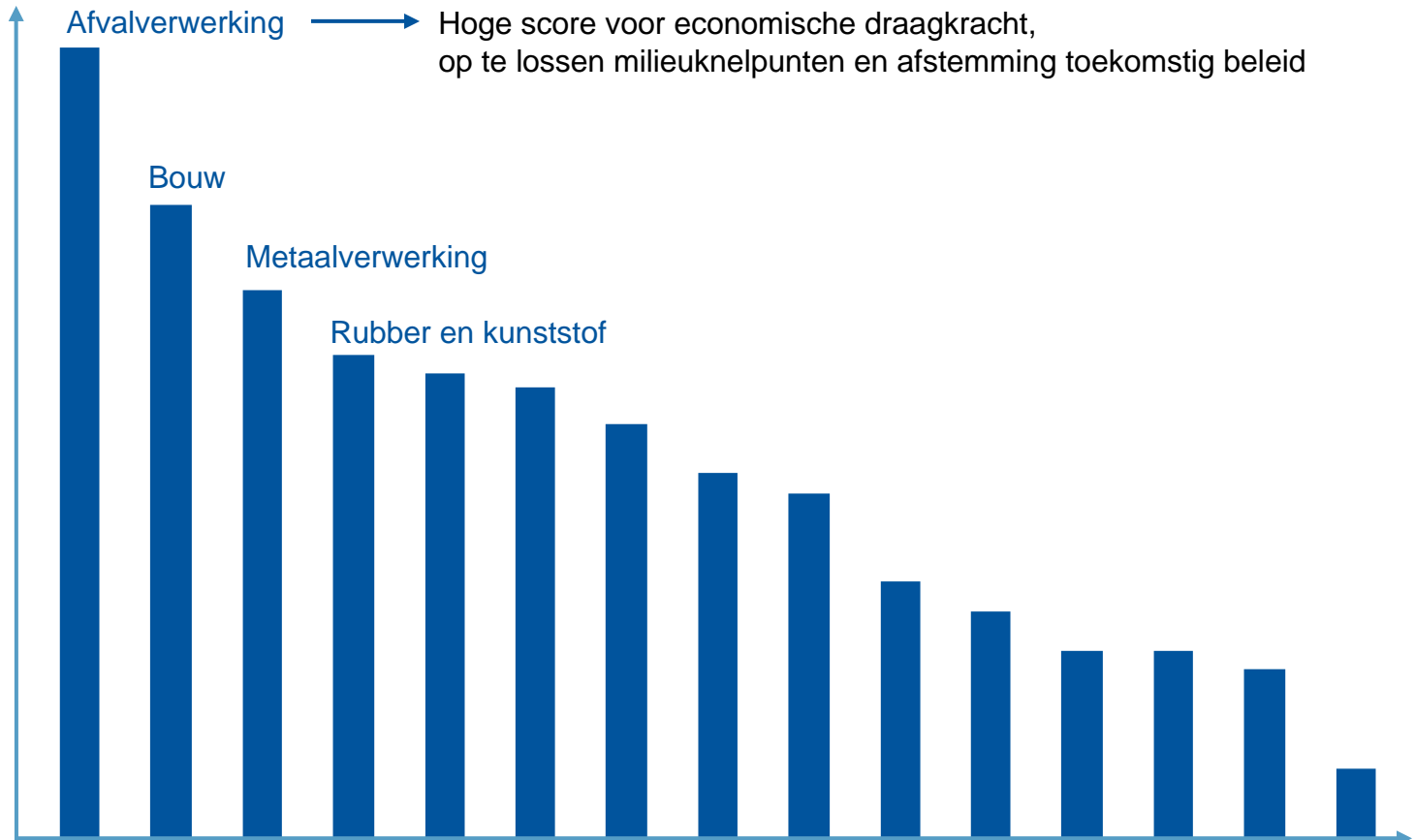

OM RANGORDE AAN TE BRENGEN: AGGREGATIE NODIG

- **Gewichtenbepaling: in werksessies met ambtelijke en sectorale vertegenwoordigers**
- **Gewichten voor sector industrie en sector landbouw niet gelijk (wel gelijkaardig)**
  - Belangrijke aspecten in opportunitiebepaling
    - Economische draagkracht van subsector
    - Afstemming toekomstig beleid
    - Oplossen milieu-knelpunten
- **Invullen scores: op basis van enquêtes (milieu-administraties en federaties of sectororganisaties)**

OPPORTUNITEITSRANGORDE VOOR DE 17 OVERGEBLEVEN SUBSECTOREN INDUSTRIE

Stijgende opportuniteit

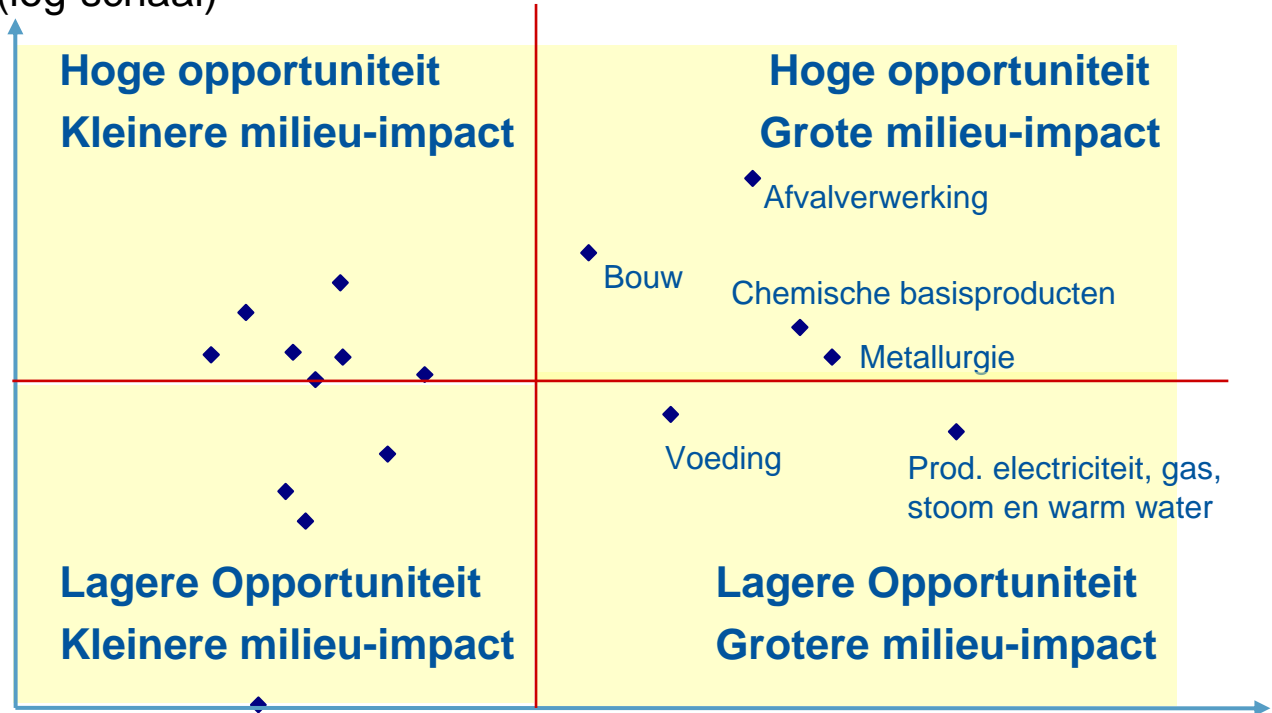

24/01/2008

PRIORITAIRE DOELGROEPEN

HOGE PRIORITEIT = HOGE OPPORTUNITEIT + HOGE MILIEUDRUK

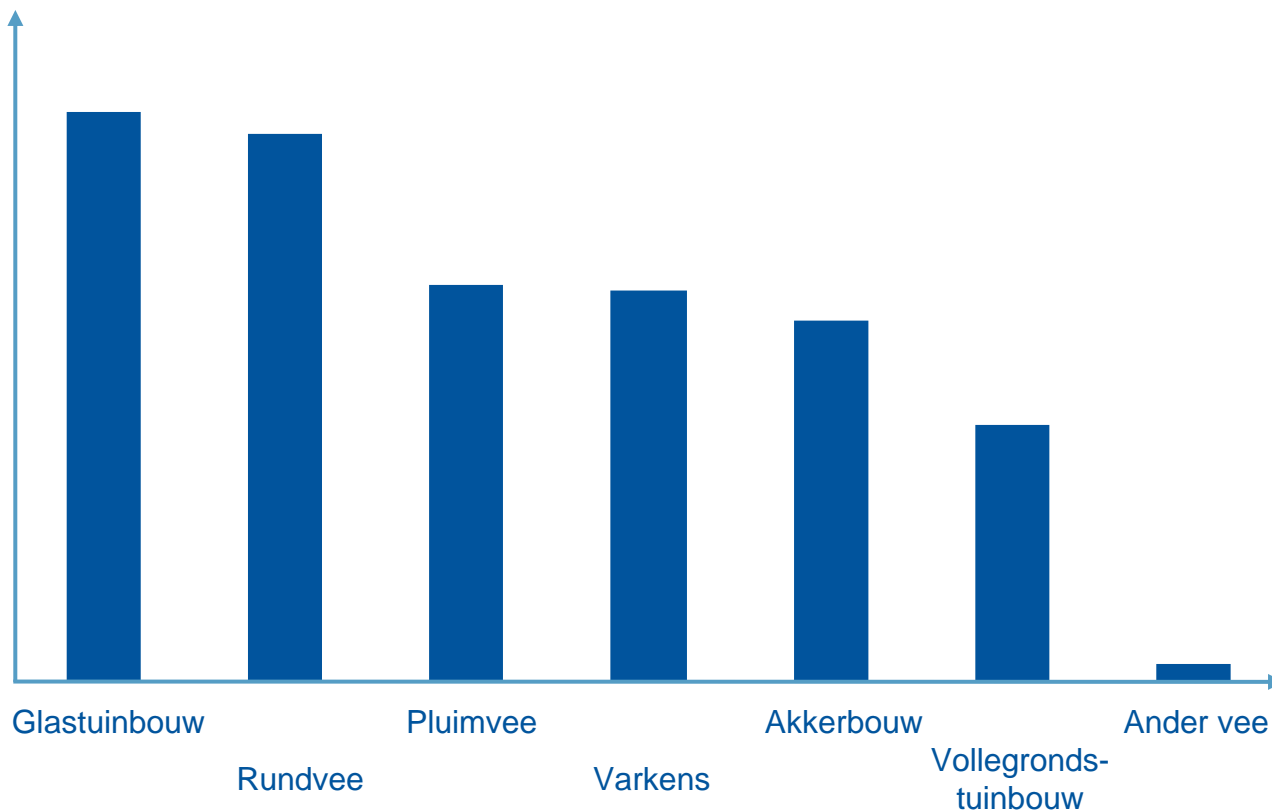
Stijgende opportuniteit
(log-schaal)

Stijgende milieu-impact
(log-schaal)

LANDBOUW: GROOTSTE OPPORTUNITEIT VOOR GLASTUINBOUW EN RUNDVEE

Stijgende opportuniteit

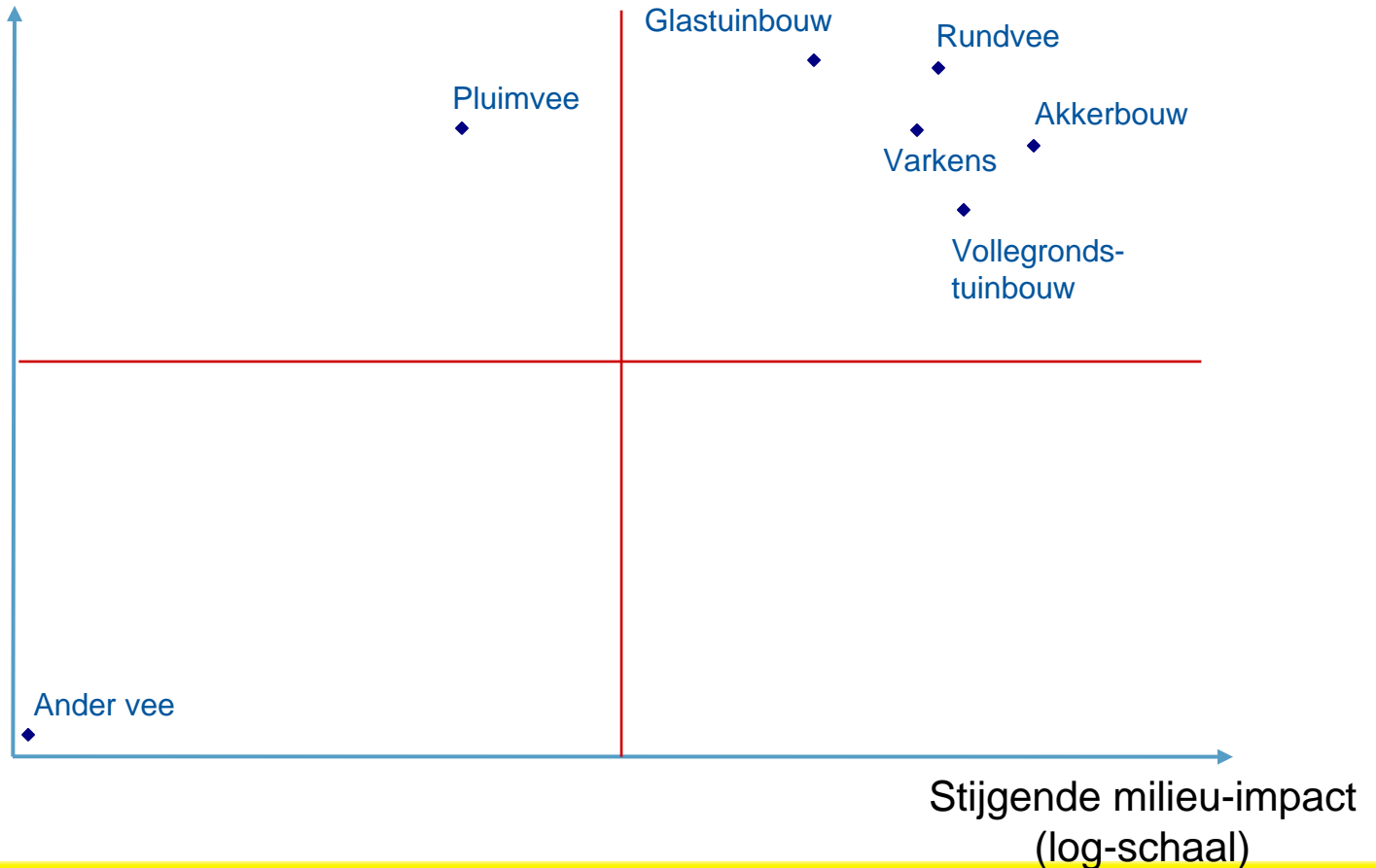

24/01/2008

PRIORITAIRE
DOELGROEPEN

GROOTSTE PRIORITEIT VOOR RUNDVEE, VARKENS EN AKKERBOUW

Stijgende opportuniteit
(log-schaal)

MCA: GESCHIKTE METHODE VOOR PRIORITERING, MAAR...

- **Rangschikking op basis van verschillende factoren die niet bij elkaar op te tellen zijn**

- **MCA: meest geschikte methode, maar resultaat afhankelijk van:**
  - Gebruikte criteria: input van werkgroepen voor draagvlak en volledigheid
  - Gebruikte gewichten:
    - Voor milieu-impact: “aandelen” (reproduceerbaar)
    - Voor opportuniteitsbepaling: paarsgewijze vergelijking door betrokkenen (ambtelijk en sectoraal)

! Resultaat dus ook te interpreteren in functie van gebruikte criteria en gewichten

Resultaten nooit uit context trekken / steeds interpreteren in relatie met de gebruikte gegevens

GEGEVENSVERZAMELING: ENKELE ZWAKTES MOETEN VERBETERD KUNNEN WORDEN

- **Idealiter:**
  - Voor elk van de criteria wordt ideale indicator gebruikt
  - Voor elk van de subsectoren zijn gegevens voorhanden –
vb. uit input-outputmodel
- **Realiteit:**
  - Voor verschillende criteria: indicator op niveau van terugvalpositie werd gebruikt
  - Zelfs voor dit niveau niet altijd gegevens beschikbaar
    - Aannames voor een aantal subsectoren
    - Geen cijfermateriaal beschikbaar
(vb. Grondstoffenverbruik, lichthinder)
  - Opportuniteitsbepaling: gegevensverzameling via bevraging
    - Probleem van non-respons
    - Afhankelijkheid van kennis, houding en gedrag van betrokkenen (tijdsgebonden resultaten!)

24/01/2008

PRIORITAIRE
DOELGROEPEN

BASIS WERD GELEGD VOOR SELECTIE SUBSECTOREN VOOR DOELGROEPENBELEID

- **Studie heeft inzicht gegeven in:**
  - Welke sectoren grootste milieu-impact hebben

Industrie

Productie electr., gas, stoom en w.water

Metallurgie

Raffinaderijen

Chemische basisproducten

Afvalverwerking en –recyclage

Voeding

Bouw

Landbouw

Akkerbouw

Vollegrondstuintbouw

Rundvee

Varkens

24/01/2008

**PRIORITAIRE
DOELGROEPEN**

BASIS WERD GELEGD VOOR SELECTIE SUBSECTOREN VOOR DOELGROEPENBELEID

- **Studie heeft inzicht gegeven in:**
  - Welke sectoren grootste milieu-impact hebben
  - Voor welke sectoren er de grootste opportuniteit bestaat voor doelgroepenbeleid

Industrie

Afvalverwerking en –recyclage
 Bouw
 Metaalverwerking
 Rubber en kunststof
 Chemische basisproducten

Landbouw

Glastuinbouw
 Rundvee
 Pluimvee
 Varkens
 Akkerbouw
 Vollegrondstuinbouw

24/01/2008

**PRIORITAIRE
DOELGROEPEN**

BASIS WERD GELEGD VOOR SELECTIE SUBSECTOREN VOOR DOELGROEPENBELEID

- **Studie heeft inzicht gegeven in:**
  - Welke sectoren grootste milieu-impact hebben
  - Voor welke sectoren er de grootste opportuniteit bestaat voor doelgroepenbeleid
- **Combinatie van milieu-impact en opportuniteit geeft indicatie van prioriteit voor doelgroepenbeleid**

Industrie	Landbouw
Afvalverwerking en –recyclage	Rundvee
Bouw	Varkens
Chemische basisproducten	Akkerbouw
Metallurgie	Glastuinbouw
	Vollegrondstuinbouw